

Forslagsstilleren (*Hanne Reintoft*): Jeg har tidligere rejst denne sag her i tinget som et spørgsmål til boligministeren, men jeg blev dengang ligesom fejlet af med en bemærkning om, at det sikkert ikke stod så slemt til, som jeg troede. Det blev jeg desværre også i dag. Desværre for lejerne har ministeren ikke ret. Det stod og står værre til, end jeg troede, og end ministeren fremstiller det.

Vi er da enige om, at moderniseringer burde være et fornuftigt skridt til bevarelse af brugbare boliger. Ingen kan i 1971 være tjent med at bo i lejligheder, der for et par menneskealdre siden allerede var forældede, og som i 1971 ikke byder på nogen af de faciliteter, der i dag betragtes, ikke som luksus, men som nødvendigheder. Samtidig er bevarelsen af ældre, brugbare lejligheder en nødvendighed efter vores mange års skandaløse boligpolitik. Hverken denne eller tidligere regeringer har kunnet eller villet løse landets boligproblemer, og vi kan lige så godt erkende, at bolig mangelen i dag er lige så stor som for 25 år siden. Byggeriet rammes næsten altid først af nedskæringspolitikken. Lad mig igen henvide til den situation, vi står i med arbejdsløse bygningshåndværkere, der ikke kan affinde sig med, at de skal ud i ledighed, mens titusinder af bolig-søgende må gå forgæves i deres søgen efter en bolig. Dette er lige så urimeligt som nogle af disse ganske enestående urimeligheder, man har måttet sidde og høre på fra denne talerstol.

Fru Else-Merete Ross siger, at hvis bare folk i god tid får at vide, at deres husleje skal stige med 12.000 kr., så kan de nå at tilrettelægge deres økonomi eller købe et hus eller finde en anden lejlighed. Nu er det jo umuligt i dagens Danmark at finde en anden billig lejlighed, og jeg ved ikke, hvordan fru Else-Merete Ross har tænkt sig, at mennesker med f. eks. 24.000 kr. eller 30.000 kr. om året skal tilrettelægge deres økonomi efter en lejlighed, der stiger 12.000 kr. om året, eller købe sig et hus. Jeg synes, det er en faktisk negligering af de mange, mange mennesker med jævne lønmodtagerindtægter, som dog trods alt udgør størstedelen af den danske befolkning.

Lige så enestående er det at høre fru Lis Møller stå og forsvare den private ejendomsret, mens man samtidig vil lave socialt ar-

bejde for at hjælpe gennem privat veldædighed lige præcis de mennesker, der kommer ud i sociale vanskeligheder på grund af denne private ejendomsret. Jeg vil tillade mig med Elsa Gress at generalisere og sige, man altid skal være på vagt over for travle velgørende damer med hat.

Der er grunde nok til at modernisere den bestående boligmasse, det er jeg ganske enig med ministeren i; men efter den gældende lov foregår moderniseringen af den eneste grund, der er helt uantagelig, nemlig efter spekulations- og profithensyn. Når jeg siger, at det står værre til, end jeg troede, og end ministeren ville indrømme i efteråret, så vil jeg også dokumentere det. Jeg vil gerne tage hr. Helge Niensens eksempel med ejendommen P. D. Løvs Allé 11-13. Der er gennemført en såkaldt modernisering, det vil sige, at der er indlagt centralvarme med varmt vand og en lille badekabine, der optager pladsen fra et af værelserne, og så er der foretaget visse istandsættelser, der hører hjemme under udlejerens almindelige vedligeholdelsespligt. Denne storslåede modernisering efterlader stadig væk lejlighederne som gamle lejligheder, men den har bragt lejen op på et niveau, som ikke engang private udlejere ville kunne drømme om at forlange i nybyggeriet. Lejen i denne ejendom er steget fra 35 kr. til 275 kr. pr. m², så der bliver sikkert brug for at tilrettelægge sin økonomi efter nye mønstre.

Jeg ved ikke, om boligministeren kan forestille sig, hvad det betyder for en familie, at huslejen f. eks. ottedobles, men jeg kan fortælle, at det for de allerfleste bare simpelt hen betyder, at de må rykke ud af lejligheden omgående. De lejere, der har boet i en sådan ejendom, får altså ingen glæde af moderniseringen, de henvises atter til slumlejligheder, hvis de er, om jeg så må sige, så „heldige“ — i gåseøjne — at de kan finde en lejlighed i tredje baggård, for det er det, man kaster dem ud i.

Tilfældet P. D. Løvs Allé 11-13 er ikke en enestående sag. Siden det københavnske moderniseringsnavn blev oprettet den 1. juli 1969, har det behandlet over 500 sager, altså i gennemsnit én om dagen. Nogle af dem er selvfølgelig småsager, men der er snesevis af sager, hvor det drejer sig om store ejendomme og mange lejligheder.